

POZDRAVNI GOVOR

na 12. hrvatskim danima biomase

Znanstveno-stručni skup
**„ZNAČAJ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE
U POTRAJNOJ OPSKRBI ENERGIJOM“**

Moto: Opskrba energijom ima za svaku zemlju strateški značaj

Našice, 8. rujna 2017.

Poštovane dame i gospodo, drage kolegice i kolege, ovdje, na našim 12. hrvatskim danima biomase, **koji se održavaju u sklopu 17. Festivala DANI SLAVONSKE ŠUME**, sve vas srdačno pozdravljam u dvorani „Emaus“ Franjevačkog samostana u Našicama.

Naslov ovogodišnjeg znanstveno-stručnog skupa je aktualan i životan, jer se posljedice globalnog zatopljenja i klimatskih promjena „osjećaju“ u cijelom svijetu, stoga su vodeći europski stručnjaci za pitanje bioenergije na **5. srednjeeuropskoj konferenciji o biomasi, Graz** u siječnju 2017. godine donijeli **GRADAČKU DEKLARACIJU 2017.** kao smjernice za razvoj bioenergije u Europi nakon Pariškog sporazuma. Ključni ciljevi su smanjenje korištenja fosilnih goriva za polovinu do 2030. i da se zatopljenje zemlje održi ispod 2°C (Ali zbog ubrzanog zatopljenja trebalo bi biti ispod 1,5°C, da bi se ostvarili ciljevi Pariškog sporazuma).

Glavna uloga bioenergije, energetsom uporabom biomase je: zaštita klime i očuvanje prirode, sigurnost, zaposlenost, kvaliteta života i osiguranje socijalnog mira!

O prednostima bioenergije na ovogodišnjim Hrvatskim danima biomase govorit će osim hrvatskih i austrijski te slovenski stručnjaci, poduzetnici, predstavnici znanstvene zajednice i proizvođači opreme.

Radujem se da po dvanaesti put imamo kao **suorganizatora Hrvatske šume d.o.o.** za naše Hrvatske dane biomase.

Pozdravljam *gospodina Krunoslava Jakupčića, predsjednika Uprave HŠ d.o.o., koji je nazočan u ime Ministra poljoprivrede, gospodina Tomislava Tolušića na ovoj*

manifestaciji i koji će nam se kasnije obratiti svojim govorom i otvoriti 12. hrvatske dane biomase.

Pozdravljam gospođu **dr.sc. Renatu Ojurović**, načelnicu Sektora drvne industrije u Ministarstvu poljoprivrede.

Pozdravljam i sve ostale izlagače današnjeg stručnog skupa, posebno *gospodina Prof. dr. sc. Ljubomira Majdandžića, direktora FZOEU Zagreb*, koji je doprinjeo našem znanstveno-stručnom skupu, na čemu mu zahvaljujem. Svima upućujem srdačnu dobrodošlicu!

Osim toga srdačno pozdravljam **predstavnike medija i udruga** koji su upoznali javnost s ciljem ovoga skupa te će njegove zaključke također iznijeti pred njih.

Moje pozdrave upućujem i svim nazočnima iz Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, te Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, Saveza udruga privatnih šumovlasnika, Zagreb kao i članove Hrvatskog šumarskog društva, koji već godinama podupiru naš posao s mnogo energije i strpljenja.

Osobito mi je drago da mogu pozdraviti i *predstavnike HAZU-a (Slavka Matića), Šumarskog i Agronomskog fakulteta, te Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.*

Posebno želim pozdraviti i sve one koji doprinose uspješnom održavanju ovog skupa:

- *fra Zorana Bibića* i ostale fratre samostana sv. Antuna Padovanskog u Našicama kao domaćine, zahvaljujem na njihovoj potpori već desetu godinu zaredom
- *gospođu Silviju Lučevnjak*, predsjednicu Ogranka Matice hrvatske u Našicama, koji je jedan od utemeljitelja cjelokupnog Festivala „Dani slavonske šume“ i suorganizator skupa
- i na kraju predstavnike **NEXE Grupe d.d.**, koji također desetu godinu zaredom podupiru Hrvatske dane biomase.

Fokus ovogodišnjih Hrvatskih dana biomase „Značaj obnovljivih izvora energije u potrajnoj opskrbi energijom“, Moto: Opskrba energijom ima za svaku zemlju strateški značaj je:

1. **Globalno gledište-Zadnje je vrijeme, da se okrenemo od fosilnog energetskeg sustava,**
2. **Lokalne aktivnosti-Dobri primjeri korištenja bioenergije i**
3. **Nove tehnologije i inovacije.**

Budući da Hrvatska svoj gospodarski rast temelji na načelima potrajnog gospodarenja šumama i održivog razvoja poljoprivrede, nadam se da će se, obzirom na energetske potencijale poljoprivredne i šumske biomase u Republici Hrvatskoj, moći otvoriti više nego 20.000 novih radnih mjesta i time zadržati stručne mlade ljude u Domovini! Tome ide u prilog i Pariški sporazum koji je stupio na snagu u lipnju 2017. godine.

Naglašavam da je kvota za **Elektrane na biomasu 120MW-potrošena u 2016. godini**. Prema zadnjim raspoloživim podacima od 25. kolovoza 2017. godine situacija je sljedeće:

- a) Elektrane na biomasu s kojima je HROTE sklopio ugovor i nalaze se u sustavu poticaja; **14 postrojenja ukupna instalirana snaga 28.955 kw i**
- b) Elektrane na biomasu za koje je HROTE sklopio ugovor, ali nisu još završene i nisu u sustavu poticaja; **46 postrojenja ukupne instalirane snage 85.823 kw;**

Zakonski okvir (Zakon o OIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji na snazi od 1. siječnja 2016.) trenutno nije u funkciji, jer Ministar još nije donio novi Pravilnik o OIE i time omogućio nove investicije u BE-TO.

Nadam se da će:

1. **Vlada RH do kraja 2017.godine:**

1.1. donijeti **Strategiju niskougljičnog razvoja RH za razdoblje do 2030.** s pogledom na 2050. godinu (o čemu će danas govoriti dr. sc. Vladimir Jelavić) i

1.2. donijeti **Strategiju gospodarenja hrvatskih šuma do 2020.+**, koja će predstavljati jednu zajedničku viziju i budućnost Hrvatske šumarske politike (primjer Austrija):

2. **Lokalne vlasti** (načelnici i gradonačelnici) s Hrvatskom zajednicom županija, trebaju **inicirati poticanje uporabe OIE i energetske učinkovitosti te kreirati Studiju o izradi Energetskog koncepta autarkičnih/neovisnih regija do 60.000 stanovnika** na primjeru **Energetski autarkične općine Güssing te Klimatskog i energetskeg modela regije Hartberg u Austriji** i vršiti dodatno motiviranje stanovništva za energetske uporabu OIE (a ovom prigodom posebno pozdravljam gospodina, kolegu i dragog prijatelja **Franza Jandrisitsa**, koji će danas govoriti o svojim iskustvima na primjeru Biotoplane na šumsku sječku Güttenbach, ali i o novoj investiciji u Proizvodnju električne energije primjenom novih tehnologija u postojećoj biotoplani kraj istog postrojenja).

3. Hrvatska drvna industrija

Dobri primjeri su npr.

3.1. BE TO DC Glina, Vjekoslav Ribarević (oko 98% opreme domaća proizvodnja);

3.2. Lika Energo Eko d.o.o., Željko Lovrak;

3.3. ali i HEP d.d. BE-TO Osijek i BE-TO Sisak, Tomislav Virkes)

I Hrvatske šume d.o.o. trebaju sustavnije promišljati o rješavanju problema većeg energetskeg korištenja biomase i aktivnijim pokretanjem kogeneracijskih postrojenja (BE-TO), proizvodnji briketa i peleta. (Vidi:ŠGOP 2016. – 2025. kojom treba planirati radove njege i obnove, povećanje godišnjeg etata drva za energiju smanjenjem otpada u šumi s 40% na 15% i podizanjem „kultura kratkih ophodnji“ na šumskom zemljištu i zapuštenom pljoprivrednom zemljištu!) Hrvatsko šumarstvo ima velike kadrovske i financijske potencijale te stvarne mogućnosti proizvodnje i uporabe drva za bioenergiju.

Nadam se, da će hrvatski šumari biti hrabriji i uspješni u korištenju EU fondova za razvoj novih djelatnosti, kao što su „regionalno stvaranje novih radnih mjesta i dodane vrijednosti“ energetskeg korištenjem drva za bioenergiju, posebno na

području Like, Gorskog Kotara, Banovine, Slavonije i drugim šumovitim područjima naše Domovine (**Što bivša Uprava HŠ d.o.o. nažalost nije radila!**)

Dobar primjer su šumovlasnici iz Našica, koji su:

a) u industrijskoj zoni Grada Slatina izgradili drvnoprerađivački pogon Slavonski hrast d.o.o., koji zapošljava 42 djelatnika; u 2016. godini investirali su još 6,5 milijuna EUR-a i otvorili još 30 radnih mjesta,

b) na području Grada Našica Slavonska bačvarija d.o.o. Našice investirali su 5.5 milijuna EUR-a i otvoriti će 42 radna mjesta (momentalno su zaposlili 16 radnika); u 2016. godini raspisali su 16 stipendija za bačvare (sa 8 učenika sklopili ugovore), a u 2017. godini odobrili još 8 stipendija za bačvare i stolare.

Dakle investiraju sve u cilju stvaranja „dodane vrijednosti“ i otvaranja novih radnih mjesta i to na mjestu nastanka sirovine, tj. uz šumu!

c) na području Grada Našica planiraju izgradnju BE-TO Našice, Proizvodnju peleta, Hladnjaču i Sušaru, Slavonska energija d.o.o. i Slavonski peleti d.o.o. Našice s investicijom od 11 milijuna EUR-a otvorili bi 30 radnih mjesta (Zoran Bartolović, Ekonex d.o.o. Našice)

Moje dame i gospodo, sigurno s nestrpljenjem očekujete početak izlaganja naših uglednih gostiju - predstavnika znanosti, gospodarstva, politike i udruga iz Austrije, Slovenije i Hrvatske o mogućnosti uporabe obnovljivih sirovina kao energenta danas i u budućnosti.

Želim svima vama u Našicama uspješne 12. hrvatske dane biomase i ugodan boravak u našem gradiću čiji će vas **gradonačelnik** Josip Miletić također pozdraviti.

Vjerujem da ćete kućama ponijeti dragocjene stručne informacije iz kvalitetnih prezentacija, kako bi korištenjem domaćih potencijala OIE smanjili rastuću ovisnost Europe i RH o visokom odljevu kapitala iz regije za kupnju fosilnih goriva i otvorili nove pogone i nova radna mjesta.

Dopustite mi da završim riječima koje su kao zajednički apel za zaštitu Zemlje uputili Sveti otac papa Franjo i Ekumenski carigradski patrijarh Bartolomej. Pozvali su

sve svjetske državnike da zajednički odgovore na klimatske promjene, poručivši da je planet u sve lošijem stanju i da će time prvo biti pogođeni oni najranjiviji.

Citiram: „Hitno pozivamo sve one koji su na društvenim, ekonomskim, političkim i kulturnim pozicijama da odgovore na Zemljin plač i pobrinu se za potrebe marginaliziranih!“ (Glas Slavonije, 2.-3. rujna 2017.)

Hvala na pozornosti!

mr.sc. Josip Dundović, predsjednik Hrvatske udruge za biomasu